

Kakšna naj bo vsebina Gozdarskega vestnika?

Preden je izšel drugi letnik (1939) naše revije, je takratno uredništvo med bralce poslalo kratek vprašalnik na temo: Kakšne spremembe bi predlagali v reviji? Odgovore so strnili v sedem kategorij in nekateri od njih ostajajo aktualni še dandanes. Takrat je »gozdarsko osebje« poudarilo pomembnost praktičnih člankov iz varstva, gojenja in izkoriščanja gozdov. S to številko obravnavamo dve od že takrat poudarjenih kategorij, in sicer varstvo (obvladovanje podlubnika in tujerodnih organizmov) in izkoriščanje (traktorske polprilovice) gozdov. V prihodnje bi si uredništvo želelo poleg znanstvenih razprav v revijo vključiti več strokovnih ter krajših poljudnih prispevkov. To pa bomo lahko dosegli le z vašo podporo pri nastajanju takih vsebin. Že leta 1939 so takratni bralci zapisali še vedno aktualno željo: »... naj sodelujejo pri listu vsi, ki želijo napredek našega gozdarstva, lesne industrije in lesne trgovine. Podpirajte list s članki in dopisi, z oglasi in s pridobivanjem novih naročnikov!«

Mitja SKUDNIK

Iščimo nevarne tujerodne organizme, da ohranimo zdravje gozda

Gozdovi se nenehno spreminjajo. Vsak, ki dela v gozdu in ga opazuje, ve, da je priča le kratkemu izseku iz njegovega neskončno dolgega razvoja, ki ciklično vodi od mladja in gošče do zrelega gozda. To je zakonitost razvoja gozda, naravna in neizbežna, zagotavlja raznolikost in lepoto gozdov. Tudi naravne motnje, pa naj bo to katastrofalen žled, veter ali požar, ne prekinajo tega kroga življenja in ne morejo ogroziti gozda kot večnega samoobnavljajočega se sistema. Gozd take rane pozdravi, lahko minejo stoletja, pa vendar preživi. Gozdarji skrbimo, da prinaša človeku kar največ koristi in smo njegovi varuhi.

Nekaj pa naš gozd vendarle lahko spremeni za vedno. Na drugih celinah so z evolucijo nastali drugačni organizmi, kot so pri nas. Razvijali so se na drugih drevesnih vrstah. V njihovem okolju jih plenijo ali kužijo in omejujejo njihov razvoj tamkajšnji nasprotniki. Če jih človek prenese v naš gozd, se lahko namnožijo. Naša drevesa po navadi nimajo obrambnih mehanizmov proti njim, ker naravna selekcija nikoli ni izločala neodpornih dreves in tako zagotovila razvoja odpornih. Številni organizmi, preneseni v novo okolje, se znajdejo na pogrnjeni mizi, kjer je zanje dovolj hrane, ustrezno okolje in njihove populacije eksplodirajo. Grizljajo, sesajo, obžirajo, kužijo, vrtajo, preraščajo, zajedajo ali drugače poškodujejo naše drevje. V Evropo jih prinašamo nenehoma in vnosi se povečujejo s povečevanjem mednarodne trgovine, z milijoni tonami blaga, na letalih, ladjah, s turisti in prtljago, v paletah, v milijonih kubikih lesa, milijonih sadikah drevja, ki jih uvažamo od vsepovsod. Ko se pri nas ustalijo in škode postanejo opazne, se jih ne moremo več znebiti. Njihovo naselitev in namnožitev lahko preprečimo z zgodnjim odkrivanjem in hitrim izkoreninjenjem. To pa lahko storimo samo, če jih aktivno iščemo in ko jih najdemo, ukrepamo. V sredici Gozdarskega vestnika bo v vsaki številki kratek opis dveh tujerodnih organizmov, ki lahko ogrozita naš gozd. Večine še ni pri nas. Dobro si jih oglejmo in jih iščimo ob vsakem obisku gozda, parka, nasada ali kjerkoli v naravi. Javimo najdbo. Iskanje invazivnih tujerodnih organizmov, ki škodujejo drevju, je postalo ena najpomembnejših nalog gozdarstva kot panoge in njihovo izkoreninjenje je naša obveznost. Če ne bomo uspešni, bodo novi prišleki spremenili gozd na slabše ali celo ogrozili njegov obstoj.

Prof. dr. Dušan JURČ